

Takk til Norges leger

Jeg vil benytte anledningen til å takke legene gjennom *Tidsskrift for Den norske legeforening*.

22. juli 2011 opplevde vi en tragedie med et ufattelig omfang som vi fortsatt har vanskelig for å ta inn over oss. På det mest brutale vis ble Regjeringskvartalet i Oslo og ungdommene på Utøya rammet. Skadene var enorme, både menneskelig og materielt. Vi har mistet 77 mennesker, mange av dem var ungdommer som hadde et langt liv foran seg. Mange er hardt skadd, og mange vil trenge tett oppfølging og rehabilitering i lang tid.

Jeg er stolt

Som helse- og omsorgsminister er jeg stolt over hvordan legene og øvrig helsetjeneste reagerte spontant da terroren rammet. I stort antall avbrøt helsepersonell ferien, droppet helgefri og stilte på jobb på rekordtid. Skadeomfang og antall døde kunne vært enda høyere hvis det ikke hadde vært for innsatsen fra blant annet dyktige og engasjerte leger.

Som leger har dere kompetanse som er avgjørende både i den akutte og den langvarige oppfølgingen etter en slik krise. Sammen med annet akuttpersonell ga dere livreddende førstehjelp og sørget for at pasientene kom til riktig sykehus, til dels under svært vanskelige arbeidsforhold. Legene stilte opp i ambulanser, helikoptre, på Utøya, i strandkanten, på Sundvolden, ved sykehusene og på legevaktene. Det var profesjonalitet i alle ledd. Midt i kaoset bevarte dere roen og viste varme og omsorg for hver enkelt av dem som trengte deres hjelp.

«Det var profesjonalitet i alle ledd»

I samtaler med skadede, overlevende og pårørende har jeg hørt mange gripende fortellinger om hvordan leger har gjort en forskjell – som fagpersoner og som ledere. Med omtanke og forståelse har dere funnet gode løsninger for den enkelte pasient i krevende situasjoner.

Høy kompetanse

Vi opplevde to katastrofer på to forskjellige steder med kort tids mellomrom. Utfordringene var uavklarte og omfattende både i Regjeringskvartalet og på Utøya. Selv om handlingene var utenkelige, var helsetjenesten forberedt. I debatten om norsk helsetjeneste er det ofte stor oppmerksomhet på feil og mangler. Men da det verste skjedde, viste vår helsetjeneste at den er blant verdens beste. I løpet av kort tid var hjelpen på plass. Nødetatene, sykehus og legevakter i regionen slo full katastrofealarm og ryddet plass for å behandle mange hardt skadede mennesker. Selv på det mest hektiske under disse grufulle hendelsene var det mye ledig kapasitet, i tilfelle omfanget skulle øke eller det skulle komme nye angrep.

Jeg mener at norsk helsetjeneste er blitt enda bedre på beredskap de siste årene. At helsetjenesten fungerte så godt 22. juli skyldes dyktighet – ikke tilfeldigheter. Det var en uavklart situasjon med et stort antall pasienter med ulike og sammensatte behov. Dette hadde vi ikke klart å håndtere uten øvelser, planlegging og fantastiske medarbeidere. Måten de ansatte håndterte hendelsene på, viser at det er høy kompetanse, ikke bare innen egen spesialitet, men også når det gjelder samarbeid mellom ulike sykehus, kommuner, yrkesgrupper og fagspesialiteter.

I timene og dagene etter katastrofen har jeg besøkt sykehus, legevakt, ambulansetjeneste, pårørendesenter og psykososiale team. Alle steder har jeg møtt helsepersonell med opplevelser og minner fra de uvirkelige timene – minner som det vil være umulig å viske ut.

Besto prøvene

Bomben i Oslo og skuddene på Utøya rammet ikke bare en regjering og et politisk parti. De rammet alt vi som nasjon står for, og som legene arbeider for; menneskeverd, omtanke og nestekjærlighet. Alle i Norge har ansvar for å føre disse verdiene videre, også når krisen rammer oss.

Jeg mener at Norges leger med all tyde-

lighet besto prøvene 22. juli. Jeg føler meg trygg på at dere også i årene fremover vil ivareta alle dem som vil slite med fysiske og psykiske ettervirkninger. Jeg vil takke Legeforeningen for det gode samarbeidet vi har hatt etter katastrofen. Legeforeningen har bidratt aktivt og mobilisert sine medlemmer til fortsatt innsats for de overlevende og etterlatte, blant annet ved SMS-påminnelser til alle landets allmennleger.

«Jeg mener at Norges leger med all tydelighet besto prøvene 22. juli»

Regjeringens kommisjon skal nå gå gjennom hendelsene. Det er viktig at legene også deltar i arbeidet med å bruke erfaringene fra 22. juli til å bli enda bedre. Dette nummeret av *Tidsskriftet* er et av mange bidrag i så måte. Vi må alle bidra til å finne områder hvor vi lyktes særlig godt, og områder hvor vi kan bli bedre.

På vegne av Regjeringen vil jeg uttrykke takknemlighet overfor alle legene som bidro under og etter angrepene.

Tusen takk.

Anne-Grete Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsminister

Anne-Grete Strøm-Erichsen (f. 1949) er politiker (Ap) og helse- og omsorgsminister i Jens Stoltenbergs andre regjering.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Mottatt 30.8. 2011 og godkjent 30.8. 2011.
Medisinsk redaktør Erlend Hem.